

I forbindelse med ophold i Nuuk i anden anledning foretog jeg den 24. august 2001 en opfølgende inspektion af detentionen i Nuuk. Inspektionen – der var uvarslet, bortset fra at jeg et par timer forinden havde oplyst Politimesteren i Grønland om at jeg ville besøge detentionen – blev gennemført efter modtagelsen af oplysninger om at belægsituationen på Anstalten for domfældte i Nuuk var sådan at det var nødvendigt at tage detentionslokalerne i anvendelse til anbringelse af tilbageholdte. Oplysninger herom modtog jeg fra forsvarere/bisiddere til anbragte på anstalten. Også under min opfølgende inspektion af Anstalten for domfældte i Nuuk, ligeledes den 24. august 2001, blev disse oplysninger bekræftet. Belægningsprocenten på anstalten var 100% og havde i nogen tid været det. For at mindske generne ved den utilstrækkelige kapacitet, opholdt nogle af de tilbageholdte sig på anstalten i dagtimerne og kun om natten i detention.

Ved inspektion af detentionslokalerne iagttog jeg følgende:

1. I alle fire detentionslokaler var de stålgitre som er omtalt i rapporten af 11. februar 2000 om min inspektion af detentionen den 19. august 1999, erstattet af panserglasruder med vandrette trælister for. Der kommer nu dagslys ind i detentionslokalerne, og der er et vist udsyn mod himlen og det øverste af de nærliggende huse fra cellerne.

Der manglede færdiggørelse af afpuddingen og malerarbejde ved vinduerne.

Jeg går ud fra at denne afslutning af arbejdet bliver udført inden for en kortere tid.

2. På det tidspunkt da opfølgingsinspektionen fandt sted, var der tre tilbageholdte som opholdt sig i detentionsområdet.

Celle nr. 1 forbeholdes anbringelse af spirituspåvirkede personer.

De tre øvrige celler blev anvendt til de tre tilbageholdte der alle overnattede i én celle. Cellen var udstyret med tre madrasser på gulvet samt et fjernsyn stående på en stol. De to øvrige celler stod åbne og var alle møbleret med almindeligt detentionscelleudstyr, dvs. en madras og et tæppe.

De tre tilbageholdte opholdt sig på gangen udenfor detentionscellerne hvor de sad ved et bord og spillede kort. De opholdt sig i nærheden af detentionens badeværelse hvor det kolde brusevand løb med fuld styrke. Luften i lokalerne var meget trykkende og varm (vel over 25 grader). En af de indsatte sad i bar overkrop. De oplyste at vandet løb for at nedsætte temperaturen i lokalerne.

Politimesteren i Grønland og stationslederen ved politiet i Nuuk bekræftede at der var problemer med for varm luft i lokalerne. Dette skyldtes bl.a. vinduerne til cellerne hvorfra der var solindfald. På tidspunktet for opfølgingsinspektionen var det gråvejrs og omkring 6-7 grader varmt udenfor. De tilbageholdte oplyste at der nogle gange var fire overnattende i den samme celle. Det blev oplyst af Politimesteren i Grønland at de tilbageholdte normalt opholder sig i Anstalten for domfældte i Nuuk i dagtimerne og først fra kl. ca. 18.00 i detentionslokalerne.

De tre tilbageholdte opholdt sig og skulle, i hvert fald den 24. til den 26. august 2001, opholde sig hele døgnet i detentionslokalerne.

Det blev også oplyst at der til andre tider er meget koldt i detentionslokalerne.

I rapporten af 11. februar 2000 henviste jeg til at stationslederen i brev af 11. september 1999 havde oplyst at der var to varmekilder i lokalerne: gulvvarme og nederste del af væggen samt luftvarme i form af varmeindblæsning.

Jeg henstiller at varmesystemerne gennemgås.

Jeg udbeder mig orientering om hvad der sker i anledning af min henstilling.

3. Regler om ophold i anstalter i Grønland findes i bekendtgørelse nr. 239 af 1. april 1999 om anstaltsophold i Grønland.

Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, anbringes domfældte i de tre anstalter i Aasiaat, Nuuk og Qaqortoq. Efter § 1, stk. 3, kan Politimesteren i Grønland i særlige tilfælde bestemme at en domfældt skal anbringes i politiets detentioner når der er tale om korterevarende ophold. Efter bekendtgørelsens § 35 finder bekendtgørelsens regler tillige anvendelse på tilbageholdte i visse nærmere angivne tilfælde.

Regler om ophold i detentioner findes i Rigspolitechefens kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001.

Efter kundgørelsens § 2, stk. 1, kan berusede personer anbringes i politiets detentioner. Efter § 2, stk. 2, må personer der i øvrigt er tilbageholdt af politiet som udgangspunkt ikke anbringes i detention. Hvor detention undtagelsesvist anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder kundgørelsens bestemmelser ikke anvendelse.

De tre personer som under opfølgingsinspektionen opholdt sig i detentionen, var tilbageholdte (varetægtsfængslede).

Det giver efter min opfattelse anledning til tvivl om hvad der er det retlige grundlag for de tilbageholdte i detentionen.

Såfremt de særlige betingelser i bekendtgørelsens § 34, stk. 1, nr. 1 og 2, anses for at være opfyldt, gælder reglerne i bekendtgørelsen for de tilbageholdte. Det forudsættes imidlertid at de pågældende opholder sig i en af de tre anstalter.

Kundgørelsen af 27. juni 2001 finder ikke anvendelse, jf. kundgørelsens §2, stk. 2.

Jeg anmoder Justitsministeriet om en udtalelse om det retlige grundlag for anbringelserne og for vilkårene under anbringelsen for de tre tilbageholdte. Udtalelsen bedes afgivet efter forud indhentet erklæring fra Politimesteren i Grønland. Der kan eventuelt være behov for at også Direktoratet for Kriminalforsorgen afgiver udtalelse.

4. Min nærmere bedømmelse af de vilkår hvorunder anbringelserne finder sted, afhænger (naturligvis) af afklaringen af det retlige grundlag herfor.

Jeg finder imidlertid allerede på det foreliggende grundlag at måtte udtale følgende:

Udgangspunktet er vel at tilbageholdte skal tilbydes de vilkår der gælder for ophold på anstalten med de rettigheder mv. der knytter sig hertil, det vil bl.a. sige beskæftigelsestilbud, fritidstilbud, mulighed for besøg, telefonsamtaler – alt sammen i de fysiske rammer som anstalten tilbyder.

Jeg har ovenfor beskrevet de vilkår som bydes de tre tilbageholdte. Det er uden videre klart at de forhold ikke på nogen måde er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen.

Jeg beder Justitsministeriet om – på baggrund af ministeriets opfattelse af det retlige grundlag for anbringelsen og for vilkårene under anbringelserne for de omtalte tre tilbageholdte – at udtale sig herom. Udtalelsen bedes afgivet efter forud indhentet erklæring fra Politimesteren i Grønland. Der kan også, vedrørende dette punkt, eventuelt være behov for at Direktoratet for Kriminalforsorgen afgiver udtalelse.

Underretning

Denne rapport sendes til lederen af anstalterne for domfældte i Grønland, lederen af Anstalten for domfældte i Nuuk, Politimesteren i Grønland, Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn, Folketingets Retsudvalg og de domfældte i Anstalten for domfældte i Nuuk. Rapporten vil i grønlandsk udgave blive eftersendt til anstalten.

Inspektionschef
Lennart Frandsen